

Lectoraat Welzijn van Dieren

verbonden aan het GKC-
programma Welzijn van Dieren

In deze nieuwsbrief:

- [Expertisecentrum Dierenwelzijn](#)
- [Studia Generalia](#)
- [Project Dierenwelzijn in Beeld](#)
- [Project Denken over Dieren](#)
- [Project Aankoopmotieven](#)
- [Afstudeeropdracht adoptiehonden](#)
- [Symposium Dieren in de zorg](#)

Het Lectoraat Welzijn van Dieren vormt via netwerken, onderzoeken en projecten de schakel tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en samenleving. Hierbij wordt gewerkt aan nieuwe inzichten en kennis ten aanzien van verbetering van het welzijn van dieren in de praktijk.

Ideeën?

Hoewel het lectoraat niet stil zit, is er altijd ruimte voor nieuwe ideeën! U bent dus altijd van harte welkom om ideeën aan te kaarten en mogelijkheden voor ontwikkeling met ons te bespreken. Wij spannen ons graag in om met u te bekijken hoe we goede projectvoorstellen van de benodigde menskracht en financiering kunnen voorzien. Belangrijk daarbij is uiteraard dat onze activiteiten uiteindelijk moeten bijdragen aan een betere positie van dierenwelzijn in het onderwijs.

Geachte mevrouw Hokwerda,

Hierbij ontvangt u de zomer 2012 editie van de nieuwsbrief van het Lectoraat Welzijn van Dieren. Namens alle medewerkers van het lectoraat wensen wij u allereerst een fijne zomervakantie toe

Expertisecentrum Dierenwelzijn

In maart 2012 is het Impulsproject 'Expertisecentrum Dierenwelzijn' van start gegaan. Het Lectoraat Welzijn van Dieren werkt hierin samen met WUR-Livestock Research. In lijn met de sectorplan Hoger Agrarisch Onderwijs wordt gewerkt aan een kennisnetwerk dat het groene onderwijs ondersteunt bij de implementatie van dierenwelzijn in het onderwijs. Het doel van dit project is een expertisecentrum op te zetten dat zich richt op het welzijn van zowel gehouden als niet-gehouden dieren in de hele groene sector, inclusief het onderwijs. Om dit te bereiken zal het expertisecentrum zich richten op o.a. de bijscholing van docenten op actuele thema's m.b.t. dierenwelzijn, de organisatie van mobiele studenten teams die op locatie quick-scans kunnen uitvoeren van de welzijnsstatus van dieren en het faciliteren van studenten en docenten op het terrein van observaties en analyses van diergedrag. Daarnaast zullen dierhouders en MKB die willen investeren in diervriendelijke houderijsystemen, vanuit het expertisecentrum worden ondersteund. Voor meer informatie: irene.walstra@wur.nl

Studia Generalia

14 maart 2012: Dieren op reis: businessclass of beestenboel?

Dagelijks worden duizenden dieren dwars door Europa en zelfs wereldwijd vervoerd. Vooral veetransport vindt op grote schaal plaats. Wat voor gevolg heeft dergelijk transport voor het welzijn van dieren? Tegenover zo'n 100 aanwezigen, waaronder afgevaardigden van het Ministerie van EL&I, gingen Marien Gerritzen (onderzoeker WUR-LR), Geert Laugs (Compassion in Word Farming) en Henk van Dommelen (veetransporteur en bedenker 'Cattle Cruiser') in op dit onderwerp. De verdeelde meningen tezamen met de betrokken zaal zorgde voor een geanimeerde discussie, die waarschijnlijk zonder problemen had kunnen doorgaan als de tijd niet voor een einde had gezorgd. Het moge duidelijk zijn dat veetransport de gemoederen bezig houdt. Hopelijk heeft dit SG de aanwezigen in de zaal tot denken aangezet. De sprekers zagen in elk geval heil in samenwerking met elkaar om het dierenwelzijn van vee tijdens transporten te verbeteren; wij kijken uit naar de resultaten hiervan! Een verslag van het SG vindt u [hier](#).

30 mei 2012: Is het groene onderwijs dier-proof?

Op 30 mei jl. vond het laatste Studium Generale van het schooljaar plaats. Vier sprekers uit de proefdiersector hebben deze middag niet zozeer de verbale degens gekruist als wel ieder hun visie en ervaringen met betrekking tot dit onderwerp belicht. Eltjo Bethlehem (AERES groep) startte deze middag met een presentatie over het belang van aantoonbare deskundigheid van docenten en diervverzorgers. Rita From (NWWA) belichtte hierna de wetten en regels van proefdiergebruik. Bram van der Burg (DEC Bon) vervolgde met cijfers uit de sector: hoeveel proefdieren worden er nu écht gebruikt en welk ongerief ondervinden zij nu van onderwijs en practica. Martje Fentener van Vlissingen (Dierexperimenteel Centrum Erasmus MC) sloot af met een aantal voorbeelden van wel-niet dierproof, die lieten zien dat de scheidingslijn soms erg dun is. Uit de zaal kwam met name de vraag waarom de proefdierwetgeving niet voor al het onderwijs met dieren geldt. Hierop kon slechts geantwoord worden dat dit een onderwerp is wat men graag op de politieke agenda terug ziet komen. Vooral voor de mensen die niet bekend waren binnen de proefdiersector een interessante middag! Voor meer informatie: joanna.zijlstra@wur.nl

---

Projecten

Dierenwelzijn in beeld

In het project 'Dierenwelzijn in beeld' worden educatieve filmpjes over dierenwelzijn op een duurzame manier bewaard en ontsloten via een beeldbank dierenwelzijn. De eerste resultaten van het project zijn intussen zichtbaar. De beeldbank is gebouwd in samenwerking met WUR Livestock Research en zijn [hier](#) te vinden. Het eerste filmpje over transparantie in de veehouderij is beschikbaar. Het filmpje, waarin de melkveehouderij centraal staat, is gemaakt door het LEI, het Ontwikkelcentrum en de NHL. Filmmateriaal over de intensieve veehouderij wordt dit najaar verwacht.

In dezelfde periode maken studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL), in samenwerking met VHL en de praktijk, semi-professionele filmpjes over omgang met dieren

Leerlingen van Groenhorst Barneveld hebben 15 filmpjes gemaakt over onder meer verrijking en geschikte huisvesting. Beeldmateriaal gemaakt door studenten van VHL wordt rond de zomervakantie verwacht, in de herfst start een nieuwe groep. Nieuw beeldmateriaal of het beschikbaar stellen van uw bedrijf/dieren voor opnamen wordt zeer op prijs gesteld. Voor meer info: tjalling.huisman@wur.nl

Denken over dieren: Dier en ding, zegen en zorg

Hoe ontwikkelt zich in Nederland het denken over dieren? Op advies van de Raad voor Dierenaangelegenheden heeft staatssecretaris Bleker een eerste trendanalyse laten uitvoeren. Iedereen weet dat er heel verschillend gedacht wordt, maar welke kant gaat dit op? Voor het beleid is dat belangrijk om rekening mee te houden. Het Athena Instituut van de VU en het Lectoraat Welzijn van Dieren hebben dit onderzoek samen uitgevoerd en het rapport is onlangs naar de Tweede Kamer gestuurd. Het bijzondere aan het onderzoek is dat naast het publiek ook experts uit vrijwel alle dierpraktijken hun visie op het huidige dierbeleid hebben kunnen geven, waarbij zij ook aangaven welke dieraspecten in de toekomst van groter en kleiner belang zullen zijn.

De uitkomst van het onderzoek laat zich samenvatten in DIER en DING omdat enerzijds we ons identificeren met dieren en van ze houden, anderzijds dieren als een object gebruiken voor het verkrijgen van voedsel en kennis. Ook zijn dieren naast een ZEGEN een ZORG. We hebben veel profijt van ze in huis, stal en laboratorium. Maar we maken ons ook zorgen als dieren lijden, als ze ons schade of overlast berokkenen of onze gezondheid bedreigen. Meer informatie: vincent.pompe@wur.nl. Het rapport laat de contrasten zien. Zoals 93% eet vlees, maar 50 % vindt dat we dieren daar niet voor mogen doden. Rare dieren die mensen. Het rapport is [hier](#) te vinden.

Aankoopmotieven gezelschapsdieren

Het lectoraat Welzijn van Dieren heeft recent van EL&I de opdracht gekregen om onderzoek te doen naar de motieven die mensen hebben om dieren aan te schaffen. Waarom, omdat we dan voorlichting op maat kunnen ontwikkelen en hopelijk een nog betere match tussen eigenaar en dier. Immers, het gaat uiteindelijk om meer verantwoord huisdierbezit. Dus, meer ZEGEN en minder ZORG. Mensen zijn verschillend in wie ze zijn en hoe ze in het leven staan. De dierhouder past daarom niet in één maat. Dit onderzoek legt de profielen bloot en koppelt dit aan houden van dieren. Het uiteindelijke doel van het onderzoek is gericht te kunnen communiceren met dierhouders om zo te bevorderen dat de verwachtingen die men bij aanschaf heeft, ook uitkomen.

Daarmee wordt voorkomen dat bij teleurstelling het dier uiteindelijk de rekening betaald. In dit onderzoek wordt samengewerkt met Wageningen Universiteit, de universiteit van Tilburg, Genetic Counselling Services, Platform Verantwoord Huisdierbezit, Dibevo, Raad van Beheer op Kynologisch Gebied en Stichting AAP. Het onderzoek bestaat uit een enquête onder dierhouders, een focusgroepen onderzoek bij een selectie hieruit en uit workshops met stakeholders. De resultaten worden begin volgend jaar opgeleverd. Voor meer informatie: hans.hopster@wur.nl

Afstudeeropdracht 'Adoptiehonden, de grens over..'

In Nederland zijn een honderdtal organisaties actief om hulp te bieden aan zwerfhonden uit het buitenland. De wijze waarop deze organisaties hulp verlenen varieert van steriliseren en castreren tot herplaatsing. Er worden naar schatting jaarlijks 5000 Europese honden herplaatst in Nederland. Herplaatsingsorganisaties hebben een grote invloed op het succes van deze vorm van adoptie, omdat een onzorgvuldige procedure het welzijn van deze dieren kan schaden. Tot op heden is de omvang van deze branche nog vrij onbekend. Daarnaast is niet duidelijk welk adoptiebeleid deze organisaties voeren en hoe het welzijn van de honden binnen deze procedure wordt gewaarborgd. Om deze reden is er vanuit het Lectoraat Welzijn van Dieren een afstudeeronderzoek gestart, waarin er een inventarisatie wordt gemaakt van de omvang van de herplaatsingsbranche en de gehanteerde adoptieprocedure met bijbehorende mogelijke knelpunten. Halverwege juli 2012 zal de dataverzameling voor deze afstudeeropdracht van start gaan. De resultaten van dit onderzoek worden januari 2013 verwacht. Voor meer informatie: irene.walstra@wur.nl

---

Symposium 'Zorgvuldig omgaan met dieren in de zorg'

Het symposium werd op 1 juni jl. georganiseerd door de major 'Dieren in de zorg', onderdeel van de opleiding 'Diermanagement' in Leeuwarden. In Nederland worden steeds meer dieren ingezet in zorginstellingen voor diverse ondersteunende en therapeutische doeleinden ter verbetering van de levenskwaliteit van mensen. Het inzetten van deze dieren heeft vaak een positieve invloed op het geestelijk en lichamelijk welzijn van mensen. Maar hoe is het eigenlijk gesteld met het welzijn van deze zorgdieren zelf? Vincent Pompe (docent ethiek, VHL), Marko Ruis (onderzoeker dierenwelzijn WUR-LR), Marlies de Bats & Betty Buijtsels (oprichters Dutch Cell Dogs project) en Annet Geerling (docent Paardenhouderij, Stoas Hogeschool) lieten hier tijdens het symposium vanuit verschillende invalshoeken hun licht op schijnen. Na afloop van de inspirerende lezingen was er ruimte voor vragen en discussie vanuit de zaal, waar gretig gebruik van werd gemaakt door de ongeveer 80 aanwezigen. Aansluitend aan het symposium kon een ieder nog napraten in een informele setting onder het genot van een drankje. Een kort verslag van het symposium en de presentaties van de gastsprekers vind u [hier](#):

Dagvoorzitter Susan Ophorst

Met vriendelijke groet,

Lectoraat Welzijn van Dieren

Hans Hopster
Tjalling Huisman
Jolanda Hokwerda-Polet
Marjolein van Dieren
Vincent Pompe
Irene Walstra

Lectoraat Welzijn van Dieren, Agora 1, 8934 CJ Leeuwarden, Telefoon (0320) 23 80 64

Lectoraat Welzijn van Dieren | [Afmelden voor deze nieuwsbrief](#) | [Disclaimer](#)
